

A hanyatlás napos oldala

A zuhanó alkatrészárak és a csökkenő kereslet előnyös a vásárlók számára.

A gazdaságban érzékelhető visszaesés megtépázta a számítógépek és más csúcscsökkentő eszközök iránti keresletet. Ez a megtört ütemű fejlődés súlyosan érintette a legtöbb félvezetőgyártó cég árbevételét és nyereségét. A cégek veszteségeiből azonban végül is a vásárlók húznak hasznot. A hanyatló alkatrészárak felszítják a keresletet a webpadok, a merevlemez-alapú képmagnók, a digitális filmfelvétel és az MP3-lejátszók iránt, amelyek közül számos Linux-rendszerrel működik. A számítógépes lapkagyártás már számos fellendülési és hanyatlási időszakot megélt, és jelenlegi állapotát tekintve éppen leszálló ciklusban van. A baj az, hogy egy új lapkagyártó üzem vagy gyár építése egymilliárd dollárnál is több befektetést igényel, és a helykiválasztástól a tömegtermelés beindításáig mintegy két év telik el.

A kereslet fellendülésének szakaszaiban – ilyen volt a tavalyi év is –, a félvezetőgyártók képtelenek megfelelő ütemben növelni a termelést, ez viszont hiányt és magas alkatrészárakat okoz. Jelenleg azonban épp azt tapasztaljuk, hogy a növekvő kapacitás csappanó kereslettel találkozunk. A közgazdaságtani alapismeretek szerint az árak zuhanni fognak. Valóban: az elmúlt félév során a memóriamodulok ára több mint ötven százalékkal zuhant, akárcsak a lapos képernyők (LCD-kijelzők) árai. A flashmemóriák és egyéb alkatrészárak értéke szintén lefelé eszik. Ezek az alacsony árak sok felüti terméknek hajtanak hasznot. Például itt vannak a webpadok: ezeket a készülékeket még csak néhány cég árulja, általában ezer dollárnál drágábban. A magas árért a lapos képernyő ára a felelős, amely több száz dollárra rúgott.

A képernyőárak zuhanásával a kereskedők végre jóval ezer dollár alatt is összeállíthatnak webpadokat, sőt akár ötszáz dollár körülire is mérséklődhet az árak. Nincs kétségem afelől, hogy a gyorsan alkalmazkodó piac értékelni fogja a kedvező árakat, és csökkenésével párhuzamosan folyamatosan bővülni fog. A mai napig bejelentett webpadok a Transmeta cég Crusoe lapkáját Linux-rendszerrel működtetik, ezzel teremtik meg a megfelelőséget a Világháló felé. A TiVo cég csúcscsökkentője – amely a televíziós programokat videoszalag helyett merevlemezen tárolja – megkapta ugyan

a megfelelő elismerést, mégis csupán körülbelül kétszázet adtak el belőle. Az alacsony értékesítési arány részben a készülékek magas árával magyarázható: ötszáz dollárt kérnek érte. A TiVo tavalyi indulásakor a 30 GB-os merevlemez ára

A TiVo honlapja
<http://www.tivo.com>

háromszáz dollár körül mozgott. Mostanra ugyanez a merevlemez már száznál is kevesebbe kerül. Alacsonyabb árak mellett több ember fogja megvásárolni a TiVo rendszerét, hogy ezen keresztül élvezze kedvenc televíziós műsorát.

A TiVo-rendszerhez hasonlóan az MP3 – CD-lemeztár is olyan egyszerű számítógép, amelyet nagy tárhelyű merevlemez köré építettek. Ezek a lemeztárak közvetlenül kapcsolódnak a házi sztereorendszerekhez. Éppen mostanában kerülnek a boltokba, csak hogy az olyan árak, mint az AudioReQuestért kért 799 dollár, kizárják a nagy kereslet lehetőségét. Ezeket a rendszereket szintén a megszelídülő alkatrészárak tehetnék népszerűbbé. A SonicBlue – amely az MP3-as rendszerek Rio névvel fémjelzett termékét állítja elő –, a Kerbango és más gyártók egyöntetűen Linuxot használnak MP3-as lemeztárak működtetésére.

Az MP3-lejátszók költségének legnagyobb részét a flashmemória teszi ki. A 250 dollár árú lejátszóban található 64 MB flashmemória tavalyi áron 120 dollárba kerül. Még ez a memóriaméret is csupán kb. néhány órnyi zene tárolására képes. Alacsonyabb flashmemória-árakkal a szerényebb minőségű lejátszók ára 100 dollár

körül fog mozogni, míg a 128 MB vagy nagyobb memóriával felszerelt készülékek ára 300 dollárnál kevesebb lesz.

A Napster átengedése ellenére e rendszerek népszerűsége tovább fog növekedni, mert lehetővé teszik, hogy a számítógép-használók zenei gyűjteményüket digitalizálják és mindenhol magukkal vigyék. A Linux kulcsszerepet játszhat a géphasználók MP3-rendszereinek hálózattá alakításában, így lehetőség nyílik a zene zavartalan hordozhatóságára.

Sajnálatos módon a lapkák mérséklődő árai nem mozdítják elő a számítógépek eladását. 399 dolláros árszintnél a gépek már olyan olcsók, amennyire csak lehetnek, ráadásul a kulcsfontosságú alkatrészek eltávolítása nélkül. Emiatt a számítógépgyártók a kisebb lapkaköltségeket használják fel arra, hogy gyorsabb processzort, nagyobb memóriaméretet és merevlemez-tárhelyet nyújtsanak ugyanazért az árért. Néhányan talán elcsábíthatók azzal, hogy ugyanazért az összegért jobb gépet kapnak, ámde a nehezebb feladat mégiscsak a felhasználók többségének meggyőzése lesz, hogy márpedig nekik nagyobb teljesítményű számítógépre van szükségük. A mostani gépek többsége kitűnően megfelel levelezésre, szövegszerkesztésre vagy éppen a Világhálón való böngészésre. Mindemellát a digitális képrögzítés, fényképezés és zenefeldolgozás növekvő népszerűsége siettetni fogja a következő gépfelújítási időszakot.

Az iparban tapasztalható borulítás ellenére a módster még mindig nem vált rossz ötletté. Az Internet továbbra is alapjaiban változtat meg mindent, amivel dolgozunk vagy amit előállítunk. Sőt, a digitális adathordozókhoz való viszony még a személyi szórakoztatást is forradalmasítja. Az 50–75 százalékkal mérsékelt lapkaárak következtében ezen irányzatok fejlődése folyamatosan gyorsulni fog a jövőben is.

Linley Gwenapp
 (linley@linleygroup.com)
 a The Linley Group szakmai elemző cég alapítója és vezetője.
 A cég honlapja elérhető a

<http://www.linleygroup.com> címen.